

Εσμινὸ λουλουδι στὸν κήπον τοῦ Παρνασσῶ ἀνδίζοντας στὰ μοσχόκλαδα τῆς μητρικῆς τοῦ ἀγάπης, συντροφευμένο μερόνυχτα ἀπὸ τὸν παραπονεμένο κελαιδισμόν τῆς Μαρτιώτικῆς ἀηδονοῦς καὶ τῆν παραδείσιον ἔβην τῶν φαντασμαγορικῶν κύκνων τῆς μεγάλῃς τῶν εὐρωπαϊῶν ποιήσεως, καθρεπτιζέμενοι ἀπαλὰ στὰ κρουσταλλένια τῆς Ἰππεκρήνης δροσόμερα καὶ ἴσως φυλλορροῆσαν ἀκαίρως διότι Τάνταλος τῆς Τέχνης αὐτὸ μὲ ἔλην τὴν κατακαίουσαν δίψαν τοῦ ἰδεῶδους δὲν εἰμποροῦσε ν' ἀχνολοουθῆ στὴ μαγικῇ τῆς ἀγκάλῃ, ἰδοὺ ἐν ἐλίγοις ἢ πολὺκλαυτος **Δάμαρη.**

Στὴ λιγερῇ καὶ κυπαρισσένια κορμιοστράτης, στὰ μεγάλα καὶ ἀλαφρένια τῆς μάτια, στὴν βαθυύλορον νύχτα τῶν μελανοπτέρων ἐνείρων των, στὸν ἄλοπυρνο στεναγμὸ τοῦ ἐξετίνασε τὸν κρατῆρα τοῦ ψυχικοῦ ἡραιστείου τῆς καὶ ἴστὸ αἰματοστάλαχτο δάκρυ τοῦ ραίνοντας μου τὰ χέρια ἀπὸ τὴν ἐπιθανάτιον κλίνην τῆς—ψάλε με, μέλεγεν, αὖριον ψάλε με, σὰν θά με δῆς νεκρωμένη—καὶ ἐγὼ δὲν παρέλειψα τὴν θλιθεράν ταύτην καὶ σπαρακτικὴν τῆς παραγγελίαν. σὲ ἔλ' αὐτὰ ἐνόμιζον ἔτι ἔδωκα τὴν Ἰστορία ἐκείνην, ποῦ κρατῶντας τοῦ αἰσθηματισμοῦ τὸν δαυλὸν εἰς μάτην προσεπάθει νὰ εὕρῃ ἐδῶ μὲν, τὸν βωμὸν τῆς ἀπροσίτου τῆς Τέχνης ἐκεῖ δὲ, προσκυνήτας εἰς τὴν μαρτυρικὴν τῆς μυσταγωγίαν.

Ἐπὶ ἔνδον εἶδος πτηνῶν ἡδουλῶν, συμπαδῶν, εἰκοσίτων, τὰ ἔποια καὶ εἰς τὸ διπλάτον ἀνοιγμὰ τοῦ κλωδῶ των δὲν ἐννοοῦν νάπομακρυνθῶσι τῆς προσομοίως των ἐστίασ: Καὶ ἂν πρὸς στιγμὴν προπτερυγίσουν ἐπὶ τῆς στέγῃς καὶ ἐπὶ τῆς κατέναντι ἐπικαθίσουν πλατάνου, ἐπανέρχονται πάλιν, εὐσυνείδητοι σκλάβοι, διαρραφιζόντα στοργικὰ τὸ κικλιδωτὸν τῆς φωνῆς αὐτῶν τείχος.

Ἐπολαίε τῆς ποιήσεως καὶ ἡ **Ἑλένη Δάμαρη** ἀντὶ νὰ πετάξῃ εἰς τὸν εὐρὸν τῆς Τέχνης καὶ ἀτέριμονα οὐρανὸν χαράσσουσα μίαν ἄγνωστον ἀλλ' ἰδίαν τῆς τροχίαν μὲ τὴν τολμηρὰν πτέρυγα τῆς ἰδιοτύπου ἐμπνεύσεως τῆς ἐπροτιμοῦσε νὰ ἐγκλιεταί, νὰ στοιχίζεταί διαρκῶς μὲ τοὺς περιπαθεῖς καὶ αἰσθηματολόγους τερετισμοῦς τῆς εἰς τὸν ἁρμονικόν, τὸν καλλιτευκτὸν καὶ ὠρατὸν κλωδὸν τῆς Μαρτιώτικου ποιήσεως.

Διὰ τοῦτο καὶ εἰς τὴν τελευταίαν ἑκατονταεπίδον Συλλογὴν τῆς μὲ ἔλον τὸ χρῶμα, μὲ ἔλον τὸν τόνον, μὲ ἔλην τὴν ρέουσαν σιγουργίαν, εἰς τὸ βῆδος αὐτῆς, εἰς αὐτὴν τὴν σφαῖραν τῆς καλλιτεχνικῆς τῆς διανοήσεως διαθέσει λεληθότως ἢ μεγάλῃ ψυχῇ τοῦ ἀγαθοῦ καὶ ἀντροπιστικοῦ διδασκάλου τῆς καὶ μένον εἰς δύο ἢ τρία ποιήματά τῆς μπορεῖ νὰ πῇ ἔτι ἔδωκε τὴν σπραγίδα τοῦ φρενέπιδος προσωναλισμοῦ τῆς.

Πλήν ἦλθεν ἡ ὥρα, καθ' ἣν ἡ ἁγία ψυχὴ τῆς ἔθραυσεν ἕτερον κλωδόν, τὸν κλωδόν τοῦ πολυωδύνου σαρκίου καὶ τὴν στιγμὴν ποῦ ἠτένιζε τὸ μυστηριώδες τῶν δύο κόσμων μεταίχιμον καὶ ἀπεχαιρέτα διὰ παντός τὴν λατρευμένην τῆς

(Ἀπέθανεν ἐν Ἀθήναις τὴν 8ην Μαΐου 1912)

ρῦσιν, ἐσεχείλισαν ἀπὸ τῆς ψυχῆς τῆς τὰ μάτια δύο μεγάλα διαμάντια ἀποτετυπωμένα εἰς τὸ κρυστάλλινον πρίσμα τῆς ἔθνικῆς καὶ ἐπομένως τῆς ἀφιμυδιώτου, καὶ φυσικῆς μετρικῆς ἡσ καὶ τὰ διαμάντια αὐτὰ κρυμμένα στοῦ «Καλλιτέχνου» τὰς στίλας δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς τὰ μόνα, τὰ γνήσια, τὰ ἐλοπαρθένα τῆς καρδίᾳς τῆς τραγοῦδια.

Ἄλλ' ἄρκουν ταῦτα μόνον, θά ελεῖγέ τις διὰ τὴν ἀπαιτητικὴν, τὴν ἀχόρτα-
στον Δόξαν;

Ἐάν ᾖναι ἀλήθεια ἀναιμιφίλεκτος ἔτι «οὐκ ἐν τῷ πολλῷ τὸ εὖ, ἀλλ' ἐν τῷ εὖ
τὸ πολὺ», ἐάν τὸν **Ζιλιμπέρ** ἐδόξασε τὸ κύκνειον ᾄσμα του γραμμένον στοῦ
Νοσοκομείου τὸν τοίχον, τὸν **Μιλμποῦ** «ἡ πτώσις τῶν φύλλων», τὸν **Λαπράδ**
τὸ θούριον πρὸς τοὺς ἐθελοντάς τῆς Ἑλλάδος, τὸν **Ρουζι-δε-Λιζλ** ἢ Τυρτακὴν
Μασσαλιωτὴν του, διατὶ καὶ μία δάφνη παρθενικὴ νὰ μὴ σκιάζῃ τὸν τάφον ἐκεί-
νης, τὴν ὁποίαν εἰς τὴν πεζὴν αὐτὴν καὶ ἀγνώμονα ἐποχὴν καταστάλαμεν πρὸ
τριμηρίας στὸ χῶμα τρεῖς σχεδὸν μόναι φαντασματώδεις μορφαί — ἡ ἀλλόφρων
μητέρα τῆς, ὁ ἀδελφός μου Μαρτζώκης καὶ ἐγὼ ὁ καταρῶμενος τὴν τύχην τῶν
εὐγενῶν ὑπάρξεων, ὡς ἡ **Λάμαρη**, ἐπιτάριος ψάλτης τῆς:

(**Αὔγουστος 1912**)

ΦΩΚΙΩΝ ΠΑΝΑΣ

ἈΝΕΚΔΟΤΟΙ ΠΟΙΗΣΕΙΣ † ΕΛΕΝΗΣ ΛΑΜΑΡΗ

ΚΡΙΝΟΦΥΛΛΟ

Ἔνα κρινόφυλλο νεκρὸ τ' ἀγέρι ἀργὰ τὸ σέριει
Ποῖος ξέρει τί μεσ' τῇ ζωῇ ἀκόμη τὸ κρατεῖ!

Ἄταφο παραδέρει
Μὰ καὶ ἀναζητεῖ.

✱

Τὴν εὐωδιά του στὴν πνοὴ τοῦ ζέφυρου γυρεύει,
Στὸ σιωπηλὸ τὸ βράδυνασμα στὴ μυρωμένη αὐγὴ,
Τὸν κρίνο του ἀγναντεύει
Κατὰ χλωμο στὴ γῆ.

✱

Κ' ἐνῶ μονάχῃ συντροφιά τοῦ μένει ἡ μαύρη θλίψη
Τοῦ νεκροῦ κρίνου ἢ μυρωδιὰ σὰ νᾶναι προσευχὴ
Πηγαίνει ἀργὰ στὰ ὕψη
Μιᾶς κόρης τῇ ψυχῇ.

ΤΡΙΚΥΜΙΑ

Ἀρχίζεις μαύρη τρικυμία καὶ τ' ἄγριο βογηγῆτό σου
Ἀντίγεται βαρύθυμο, τὴ φύσι ὅλη τρομάζει,
Κι' ὁ κεραυνὸς ποῦ κρύβεται μέσ' στὸν ἀνασασμὸ σου
Σπαραχτικὰ ξεσπάζει.

✱

Κάθε βοή σου κλεῖ γιὰ μὲ γλυκύτατη ἁρμονία
Στὸν ἦχο τῆς ἀθέλῃτα μαζὺ πετᾶ ἡ καρδιά μου
Κ' ἡ ὄψι σου στὰ στήθη μου γεννᾷ τὴν ἡσυχία
Κυλοῦν τὰ δάκρμά μου.

✱

Ἐξῆσα πάντοτε μ' ἐσέ, κόρη σκοτεινιασμένη
Σ' αὐτὸ τὸ χῶμα ποῦ πατῶ τὰ δάκρμά μου ἐνώνω
Μὲ τὴν μαυρίδα ποῦ θωρῶ τριγύρω μου ἀπλωμένη
Καὶ τὸν κρυφὸ μου πόνο.

† **ΕΛΕΝΗ ΛΑΜΑΡΗ**

